

Valentina Lisitsa, piano

No és solament la primera estrella de Youtube de la música clàssica, és la primera artista clàssica que ha convertit el seu èxit per internet en carrera mundial, amb concerts a les principals ciutats d'Europa, els Estats Units, Amèrica del Sud i de l'Àsia. El 2007 va pujar el seu primer vídeo, un enregistrament de l'*Estudi op. 39 núm. 6* de Serguei Rachmàinov. A les xarxes socials té més de 346.000 subscriptors i acumula més de 147 milions de visites, amb una mitjana de 75.000 visites diàriament, unes dades incomparables a la història de la música clàssica.

Amb motiu del 125è aniversari de la mort de Txaikovski, Decca va llançar el 2018 una capsula especial de CD amb la integral de música per a piano sol interpretada per Valentina Lisitsa, que incloïa algunes peces descobertes darrerament.

Aquesta temporada 2018-19 la pianista tocarà amb orquestres dels Estats Units, Finlàndia, Corea del Sud, Itàlia i Escòcia. A més, ho farà en recital en solitari per l'Amèrica del Sud, diversos països europeus i a Pequín. Igualment, és artista resident de la International Musikfestspiele Saar i al Festival Palermo Classica. Mentre que la temporada passada va fer una gira amb la Filharmònica Russa per la Gran Bretanya i l'Amèrica del Sud, i va actuar en nombrosos festivals, com el Festival Palermo Classica, Festival der Stille a Kaiserstuhl o el Festival Savoy Truffle a Megéva. Cal esmentar especialment la seva actuació amb entrades exhaurides amb l'Orquesta Nacional de Espanya a l'Auditorio Nacional de Música de Madrid amb els *Concerts per a piano* i la *Rapsòdia sobre un tema de Paganini* de Rachmàinov. I al Royal Albert Hall de Londres davant vuit mil persones el juny del 2012, una actuació en la qual el públic va poder triar el programa. També ha actuat a la Philharmonie de Berlín i als Proms de la BBC, amb l'Orchestre de París, amb l'Saatskapelle Dresden a la Semperoper i al Prinzregententheater de Munic, entre d'altres.

Té contracte en exclusiva amb Decca, que immediatament va llançar el seu concert als Proms en CD i en DVD. El seu darrer CD es titula *Love story. Temes de piano de l'edat d'or del cinema*.

També et pot interessar

Palau Piano
Dimecres, 6 de març de 2019–20h
Sala de Concerts

Preus: 30, 40 i 60 euros

Grigory Sokolov, piano

L. van Beethoven: *Sonata núm. 3 en Do major, op. 2*
L. van Beethoven: *Onze bagatel·les, op. 119*
J. Brahms: *Sis peces per a piano, op. 118*
J. Brahms: *Quatre peces per a piano, op. 119*

Amb la col·laboració de:

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

B 111-2019

Valentina Lisitsa, piano

Palau Piano
Dilluns, 25 de febrer de 2019–20h
Sala de Concerts

Programa

I

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Sonata per a piano núm. 14, en Do sostingut menor, “Clar de Lluna”

Adagio sostenuto
Allegretto
Presto agitato

Philip Glass (1937)

Suite Orfeo

El cafè - Acte 1 escena 1
L’habitació d’Orfeu - Acte 1 escena 5
Viatge als inferns - Acte 2 escena 1
Orfeu i la princesa - Acte 2 escena 3
Interludi musical - Acte 2 escena 5
El reton d’Orfeu - Acte 2 escena 8
L’habitació d’Orfeu – Escena final

II

Módest Mussorgski (1839-1881)

Quadres d’una exposició

Promenade
El gnom
El vell castell
Tulleries
Bydlo
Ball dels pollets a les seves closques
El mercat de Llemotges
Catacumbes
La cabanya sobre potes de gallina
La gran porta de Kíev

Piotr Ílitx Txaikovski (1840-1893)

Suite El trencanous

Obertura
Marxa
Dansa dels flocs de neu
Dansa espanyola
Dansa xinesa
Dansa russa
Dansa de les flautes dolces
Dansa de la fada del cirerer de sucre
Vals de les flors
Pas de dos

“Així rebem el caliu que ens arriba dels nius abandonats. Fou de debò, o bé un misteri la mort persecutòria? Fou cap final l’obscuritat o bé un començament que torna d’una festa nocturna?”

Màrius Sampere

Ignosi, 2015

Comentari

Valentina Lisitsa ens proposa un repertori molt variat quant a estils i de gran exigència tècnica, que comença amb la *Sonata op. 27 núm. 2* de Beethoven, composta l’any 1801 i dedicada a una alumna seva de qui estava enamorat, la comtessa Giulietta Guicciardi, que no el corresponia. El títol *Clar de Lluna* no l’hi va donar pas el mateix autor, sinó el poeta alemany Ludwig Rellstab cinc anys després de la mort de Beethoven. De fet, Beethoven la va titular *Quasi una fantasia* posant èmfasi en l’element subjectiu, intuïtiu i d’absoluta llibertat. El 30 de juny de 1802 va sortir publicat un comentari a l’«Allgemeine Musikalisches Zeitung», on la descrivia com una *“fantasia d’una unitat perfecta, generada d’un sol cop, inspirada per un sentiment nu, profund i íntim, i per dir-ho així, tallada en un sol bloc de marbre”*.

L’atmosfera nocturna, greu i tràgica del cèlebre primer moviment d’aquesta Sonata es va fer tan cèlebre i popular que el mateix Beethoven se’n va atipar: *“Tothom me’n parla sense parar! I jo n’he escrit de millors!”*, li va dir a Czerny, alumne seu. En canvi, Liszt n’apreciava molt l’“Allegretto” central, *“una flor entre dos abismes”*. I certament oblidem massa sovint el magistral moviment final d’aquesta obra, un monument a l’estil Sturm und Drang. I no és menys enigmàtica la tonalitat que presideix aquesta *Sonata*, Do#menor, estranyíssima a l’època fins al punt que Mozart mai no va escriure ni una sola obra en aquesta tonalitat i Haydn només en va fer una. Beethoven, en aquesta Sonata, transgredeix formes i desafia normes, crea una nova organització de l’emoció musical, en què l’oient no té cap altra guia que la seva pròpia intuïció: l’“Adagio” inicial no té cap antecedent en la història de la música i obre un camí de llibertat excitant i temible alhora.

Fascinat pel mite d’Orfeu, Philip Glass va compondre l’any 1991 l’òpera de cambra *Orphée*, amb llibret en francès escrit per ell mateix i basat en la pel·lícula homònima de Jean Cocteau del 1950, on s’explora, en forma de paràbola, la transcendència de l’art i dels artistes. L’any 2000 el pianista Paul Barnes va fer la transcripció per a piano sol de set fragments de l’òpera de Glass i els va estrenar ell mateix el 19 d’abril de 2001 a Nova York. Lisitsa ens interpretarà una selecció d’aquesta *Suite* que reflecteix, amb la punyent simplicitat del llenguatge de Glass, la tensió entre món espiritual i món físic.

Tot i que la versió més popular i habitual en concert de *Quadres d’una exposició* és la formidable versió orquestral que en va fer Maurice Ravel l’any 1922, Módest Mussorgski la va compondre per a piano l’any 1874, a mode d’homenatge al seu gran amic Viktor Hartmann, arquitecte i pintor que s’havia mort un any abans. Mussorgski va traduir en sons les impressions que li van provocar deu dels quadres de Hartmann que va veure en una exposició commemorativa que li va dedicar l’Acadèmia de Belles Arts de Sant Petersburg. Hartmann va ser un dels primers pintors a incorporar motius tradicionals russos a la seva obra i Mussorgski va plasmar a la perfecció aquest esperit racial en els deu episodis de la suite, cadascun vinculat a un quadre, i units tots per una solemne i elegant melodia que els enllaça com si es tractés de la passejada que fa entre quadre i quadre el visitant de l’exposició. Música altament descriptiva, d’aire inequívocament rus i d’una enorme dificultat tècnica. I més evocadora que no pas descriptiva és la música d’*El trencanous*, un dels ballets més cèlebres de la història que Txaikovski va compondre l’any 1892 basant-se en un conte d’E. T. A. Hoffmann d’ambient nadalenc, que ens fa viatjar a un món de fantasia ple de personatges dolços i exòtics. La versió per a piano perd riquesa tímbrica, però en preserva l’encant i hi afegeix virtuosisme.

Xavier Chavarria, musicòleg i crític musical